

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Преслав Михайлов Димитров,

преподавател в Международното висше бизнес училище - Ботевград в качеството си на член на научното жури, съгласно Заповед № 3012/ 02.10.2025 г. на Зам.-Ректора на УНСС по научноисследователската дейност по процедурата за публична защита на

Патрисия Сергей Цанкова на тема:

„Круизният туризъм в продуктовото предлагане на туроператорите“

за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.8 „Икономика“, по научната специалност „Икономика и управление (туризъм)“

I. Обща оценка на кандидата:

Кандидатката за образователната и научна степен „доктор“ Патрисия Сергей Цанкова е родена през 1994 г. и средното си образование е завършила в 31 СУЧЕМ "Иван Вазов", гр. София. По отношение на висшето си образование Патрисия Цанкова има придобити следните образователно-квалификационни степени: (i) бакалавър по „Икономика на туризма“ в Университета за национално и световно стопанство – гр. София (2013 – 2017 г.) и (iii) магистър по магистърска програма „Международен туризъм“, отново в УНСС – гр. София.

В периода 2021 – 2025 г. Аделина Савова Савова е докторант в докторска програма „Икономика и управление (туризъм)“, Професионално направление 3.8 „Икономика“ в Университета за национално и световно стопанство гр. София.

За участието си в процедурата за публична защита Аделина Савова Савова е представила: 1.) Разработен дисертационен труд в обем 240 страници компютърно набран текст; 2.) Шест публикации, от които – еднав съавторство и пет самостоятелни; 3.) Автореферат по дисертационния труд. В представените научните публикации и автореферат фактически са отразелни проблеми, разглеждани в дисертационния труд, с акцент върху отделни, специфични научни търсения.

Дисертационният труд, представен от Патрисия Сергей Цанкова разглежда **актуална за български морски и речен туризъм проблематика – възможностите за предлагане на завършен круизен туристически продукт от страна на туроператорите.** По отношение на структурата и съдържанието му, следва да се отбележи, че същият е структуриран в увод, три глави, заключение, списък на използваната литература и две приложения. Библиографската справка е респективно в обем 6 страници и включва 109 заглавия, от които 18 са на български език и 65 на чуждн език (латиница) и 23 интернет източника. Обемът на приложенията, общо 2 на брой, е 6 страници и включва анакетна карта и списък с въпроси за интервю на продуктови мениджъри.

Избраната от докторанта **структура** на дисертационния труд показва стремеж да се **отговори на изискванията за композиционна цялостност и съразмерност** на отделните му части. Като логическа рамка, възприетата структура осигурява необходимата обвързаност между компонентите на дисертационния труд и способства за постигането на цялостност и завършеност на проведеното изследване. Големият общ брой на библиографските източници, показва желание да се проучи максимално голям обем от водещите международни публикации, имащи отношение към темата на дисертацията.

II. Оценка на научните и практически резултати и приноси на дисертационния труд:

В представения от кандидата Патрисия Сергей Цанкова дисертационен труд на тема „Круизният туризъм в продуктовото предлагане на туроператорите” могат да се открият следните **научни и научно приложни приноси:**

- (i) Извършена е типологизация на видовете круизен туризъм и организационно управленските структури, приложими по отношение на корабите за круизен туризъм.
- (ii) Детайлно е изследвана дейността, политиката, класификацията и продуктовото позициониране на туроператорите, предлагащи круизни продукти, като е открито тяхното място в специфичната за сектора верига на предлагането.
- (iii) Аргументирано е, че круизната индустрия може да служи като ключов инструмент за диверсификация на продуктовото портфолио на българските туроператори, отговаряйки на съвременните потребителски изисквания.

Така формулираните научни приноси на кандидата са дело на самостоятелни и целенасочени научни търсения и доразвиват в теоретичен и практическ аспект съществуващото научно познание в сферата на управленската наука по отношение на конкретното ѝ приложение в туристическата индустрия. Тук, особено положително впечатление прави фактът, че Патрисия Сергей Цанкова целенасочено се е постарала да се докосне до една все още слабо изследвана област по отношение на българския морски и речен туризъм, каквато е круизния туризъм.

III. Критични бележки и препоръки

По отношение на дисертационния труд могат да се отправят и някои критични бележки **които в никакъв случай не намаляват** качеството му като научна разработка, както следва:

1. Дисертационния труд само би спечелил, ако в увода беше подчертано, че за круизния туризъм в българските пристанища (речни и морски) практически липсват данни или ако има те са откъслечни и че това е първото по същество изследване на пазарните възможности за представяне и реализация на българския круизен туризъм на ниво туроператорски фирми;

2. Методическата рамка на изследването е представена в една единствена точка в трета глава, озаглавена „Методическа рамка на изследването“, като е представено доста кратко описание на използвания анкетен метод и метод на структурното интервю. Тук

представеният текст би могъл да се разшири с пояснения за репрезентативността на проучването и генералните съвкупности от респонденти – на анкетното проучване и на структурното интервю.

IV. Заключение

С оглед на гореизложеното заявявам своята еднозначна положителна оценка за представения дисертационен труд на тема „Круизният туризъм в продуктовото предлагане на туроператорите ” с автор Патрисия Сегей Цанков. Същият отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагането му, както и утвърдените вътрешни правила и норми на Университета за национално и световно стопанство – гр. София, поради което предлагам на уважаемите членове на Научното жури да присъдят на Патрисия Сегей Цанкова образователната и научна степен „Доктор” по Професионално направление 3.8 „Икономика“.

**04.11.2025 г.,
гр. София**

**Член на научното жури:
проф. д-р Преслав Михайлов Димитров**

REVIEW OPINION

by **Prof. Dr. Preslav Mihaylov Dimitrov,**

lecturer at the International Business School - Botevgrad in his capacity as a member of the scientific jury, according to Order No. 3012/ 02.10.2025 of the Vice-Rector of the UNWE for Scientific Research Activity under the procedure for public defense of

Patricia Sergey Tsankova on the topic:

"Cruise tourism in the product offering by the tour operators"

for awarding the educational and scientific degree "Doctor" in professional field 3.8

"Economics", in the scientific specialty "Economics and Management (Tourism)"

I. Overall assessment of the candidate:

The candidate for the educational and scientific degree "Doctor" Patricia Sergey Tsankova was born in 1994 and completed her secondary education at 31 High school with studying of foreign languages and mathematics "Ivan Vazov", Sofia. Regarding her higher education, Patricia Tsankova has acquired the following educational and qualification degrees: (i) Bachelor in "Economics of Tourism" at the University of National and World Economy - Sofia (2013 - 2017) and (iii) Master in the master's program "International Tourism", again at the UNWE - Sofia.

In the period 2021 - 2025, Adelina Savova Savova is a doctoral student in the doctoral program "Economics and Management (Tourism)", Professional Field 3.8 "Economics" at the University of National and World Economy, Sofia.

For her participation in the public defense procedure, Adelina Savova Savova has presented: 1.) A developed dissertation work in the volume of 240 pages of computer-typed text; 2.) Six publications, of which – one co-authored and five independent; 3.) An abstract on the dissertation work. In the presented scientific publications and the abstract are in fact reflective of

the problems considered in the dissertation work, with an emphasis on separate, specific scientific searches.

The dissertation work, presented by Patricia Sergey Tsankova, examines **a topical issue for Bulgarian sea and river tourism – the possibilities for offering a complete cruise tourist product by tour operators** . In terms of its structure and content, it should be noted that it is structured in an introduction, three chapters, a conclusion, a list of used literature and two appendices . The bibliography is respectively 6 pages long and includes 109 titles, of which 18 are in Bulgarian and 65 in a foreign language (Latin script) and 23 Internet sources. The volume of the appendices, 2 in total, is 6 pages long and includes a questionnaire and a list of questions for an interview with product managers.

The structure of the dissertation chosen by the doctoral student shows an effort to **meet the requirements for compositional integrity and proportionality** of its individual parts. As a logical framework, the adopted structure provides the necessary connection between the components of the dissertation and contributes to the achievement of integrity and completeness of the research conducted. The large total number of bibliographical sources shows a desire to study the largest possible volume of leading international publications relevant to the topic of the dissertation.

II. Evaluation of the scientific and practical results and contributions of the dissertation work:

In the dissertation presented by the candidate Patricia Sergey Tsankova on the topic " Cruise tourism in the product offering of tour operators", the following scientific and scientifically applied contributions can be highlighted :

(iv) A typology of the types of cruise tourism and the organizational and management structures applicable to cruise tourism ships has been carried out .

(v) The activities, policies, classification and product positioning of tour operators offering cruise products have been studied in detail, highlighting their place in the sector-specific supply chain.

(vi) It is argued that the cruise industry can serve as a key tool for diversifying the product portfolio of Bulgarian tour operators, meeting modern consumer demands.

The candidate's scientific contributions formulated in this way are the result of independent and purposeful scientific research and further develop, in a theoretical and practical aspect, the existing scientific knowledge in the field of management science with regard to its specific application in the tourism industry. Here, a particularly positive impression is made by the fact that Patricia Sergey Tsankova has purposefully tried to touch upon a still poorly researched area in relation to Bulgarian sea and river tourism, such as cruise tourism.

III. Critical notes and recommendations

Regarding the dissertation work, some critical remarks can be made, **which in no way do not reduce** its quality as a scientific work, as follows:

1. The dissertation would only benefit if the introduction emphasized that there is practically no data on cruise tourism in Bulgarian ports (river and sea) or, if there is, it is fragmentary, and that this is essentially the first study of the market opportunities for the presentation and realization of Bulgarian cruise tourism at the level of tour operator companies;

2. The methodological framework of the study is presented in a single point in the third chapter, entitled "Methodological Framework of the Study", with a rather brief description of the survey method and the structured interview method used. The text presented here could be expanded with explanations about the representativeness of the study and the general populations of respondents - of the survey study and the structured interview .

IV. Conclusion

In view of the above, I declare my unequivocal positive assessment of the presented dissertation on the topic "Cruise tourism in the product offering of tour operators" with the author Patricia Segey Tsankov. It meets the requirements of the Act on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (ADSRB), the Regulations for its implementation, as well as the approved internal rules and norms of the University of National and World Economy - Sofia, therefore I propose to the esteemed members of the Scientific Jury to award Patricia Segey Tsankova the educational and scientific degree "Doctor" in Professional Field 3.8 "Economics".

04.11.2025,
Sofia

Member of the scientific jury:

Prof. Dr. Preslav Mihaylov Dimitrov